

भवति । वैकुण्ठस्तु भगवान् अंशादिचतुर्भेदान् भक्तानामनुग्रहार्थं करोति । अंशः, कलाः, आवेशा, इति नृसिंहरामवासुदेवा एव त्रयः अंशावताराः । मत्स्य-कूर्मवराहा एते त्रयःकलावताराः । वामनो बुद्धः कल्की एते त्रय आवेशावताराः अन्ये नारदादयो विभूतयः संति । एता ईश्वरस्य विभूतयः ।

इति श्रीवल्लभाचार्यविरचिता भगवत्पीठिका संपूर्णा ।

अथ भा० सुबोधिनीप्रथमस्कंधकारिकाः ।

श्रीकृष्णाय नमः ।

वंदे श्रीकृष्णदेवं सुरनरकभिदं वेदवेदांतवेद्यं,
लोके भक्तिप्रसिद्धयै यदुकुलजलधौ

प्रादुरासीदपारः ।

यस्याऽऽसीद्रूपमेव त्रिभुवनतरणे

भक्तिवच्च स्वतंत्रं,

शास्त्रं रूपं च लोके प्रकटयति मुदा,

यः स नो भूतिहेतुः ॥ १ ॥

कर्ता ज्ञः सकलस्य यो निगमभूः

सर्वस्वरूपोऽपि सन् ।

सर्वस्याऽपि विधारणो विजयते

निर्दोष सर्वेष्टदः ॥

यो लीलाभिरनेकधा वितनुते
रूपं निजं केवलः ।

सोऽयं वाचि ममास्तु पूर्णगुणभूः
कृष्णावतारः पतिः ॥ २ ॥

श्रीमद्वल्लभविद्धदीशविलसद्वंशाब्धिपूर्णैदवे,
श्रीगोपीपतिवन्दिने सुमनसि ब्रह्मासृतस्यन्दिने ।
श्रीमल्लक्ष्मणभट्टसूरिरिति यन्नामाखिलाभीष्टदं,
तस्मै तातमहाशयाय हरये कुर्मो नमः सिद्धये ॥ ३ ॥

श्रीमद्भागवतागमः सुरतरुर्लोके फलत्वं गतो,
भाषाभेदविभेदतस्त्रयमपि स्यान्नो विरुद्धं महत् ।

भक्त्यंशे फलता प्रमाणसुबले
वेदत्वमर्थे, पुनः,

स्कंधैर्द्वादशभिर्युतः, सुरतरुः
शाखा द्विवह्निद्वयम् ॥ ४ ॥

अर्थं तस्य विवेचितुं न हि विभु
वैश्वानराद्वाक्पतेरन्यस्तत्र विधाय, मानुषतनुं
मां व्यासवच्छ्रीपतिः ।

दत्त्वाऽऽज्ञां च कृपावलोकनपटुर्यस्मादतोऽहं मुदा
गूढार्थं प्रकटीकरोमिबहुधा

व्यासस्य विष्णोः प्रियम् ॥ ५ ॥

लक्षणां नैव वक्ष्यामि न न्यूनादन्यपूरणम् ।

आर्थिकं तु प्रवक्ष्यामि परोक्षकथनादृते ॥ ६ ॥

अविरोधेन सप्तानार्थानामिह संगतिः ।
 उत्तरोत्तरदौर्बल्यं वाच्यं संकोचतः परम् ॥ ७ ॥
 भाषात्रयविरोधश्च कल्पभेदात्समाहितः ।
 भाषात्रयविभेश्च लक्षणैर्ज्ञाप्यते पुनः ॥ ८ ॥
 अर्थत्रयं तु वक्ष्यामि निबन्धेऽस्ति चतुष्टयम् ।
 अत्र संतः स्वसंतोषैराज्ञां यच्छंतु सिद्धये ॥ ९ ॥

सुज्ञेषु हस्तयुगलं पुरतो विधाय,
 विज्ञापयामि मुरवैरिपदाब्जनिष्ठः ।
 उच्छृंखलापि विवृतिर्मम चिंतनीया,
 श्रीकृष्णपादयुगलेविनिवेशितेति ॥ १० ॥

इति श्रीवल्लभाचार्यविरचितायां सुबोधिनीयां प्रथमस्कंधभा०
 व्या० कारिकाः समाप्ताः ।

अथ शिक्षाश्लोकाः ।

श्रीकृष्णाय नमः ।

यदा बहिर्मुखा यूयं भविष्यथ कथं चन ।
 तदा कालप्रवाहस्था देहचित्तादयोऽप्युत ॥ १ ॥
 सर्वथा भक्षयिष्यंति युष्मानिति मतिर्मम ।
 न लौकिकः प्रभुः कृष्णो मनुते नैव लौकिकम् ॥ २ ॥